

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

SPECIÁLNÍ PŘÍLOHA

BYZNYS POMÁHÁ

Žebříčky dárcovství

Nadace a nadační fondy
letos rozdělily více než
čtyři miliardy korun.

Aktuální data Fóra
dárců ukazují, do jakých
oblastí peníze směřují.

Češi a sbírky

Do veřejných sbírek
nejčastěji přispívají ženy
středního věku. Češi
obecně reagují na silné
příběhy. I proto se ale
vždy vyplatí obezřetnost.

► Jak darovat

Zuzana Keményová

zuzana.kemenyova@economia.cz

Pomoci lze sbírkou, darem i závětí. Nově může roli závěti hrát také životní pojištění

Pokud chce člověk pomoci neziskové organizaci nebo někomu v nouzi, jako první možnost se nabízí zorganizovat pro něj veřejnou sbírku. To má však svá pravidla. Vybírat peníze v hoto-

vosti formou pouliční sbírky může jen právnická osoba s osvědčenou a také řádně vyúčtovanou veřejnou sbírkou. „Platí zde i další konkrétní zákonná pravidla podle toho, v jaké formě sbírka probíhá, například pomocí sběrací listiny, pokladničky, prodejem předmětů, vstupenek a podobně. Fyzická osoba, která sbírku realizuje, musí mít plnou moc od právnické osoby, která sbírku pořádá,“ upozorňuje Martina Brůnová, advokátka právní kanceláře Frank Bold Advokáti. Jde-li o sbírku konanou pokladničkami, musí je zapečetit obecní úřad. A takovou sbírku nelze pořádát na některých veřejných místech, například v MHD.

Podmínkou osvědčení sbírky také je, že musí sloužit veřejně prospěšnému účelu. „Zejména humanitárnímu, charitativnímu, rozvoji vzdělání, tělovýchovy nebo sportu, ochraně kulturních památek, tradic nebo životního prostředí,“ doplňuje Hana Malá, mluvčí ministerstva vnitra.

Pořadatel sbírky, která je osvědčena krajským úřadem, musí následně předložit vyúčtování sbírky, včetně použití jejího výtěžku ke stanovenému účelu.

Jednodušší cestou, jak vybrat peníze, je zřejmě pro většinu lidí možnost založit online sbírku prostřednictvím některé ze zavedených platform. Portálů, na kterých lze sbírat finanční prostředky, v současnosti fungují desítky, například Donio nebo Darujme.

Od ledna letošního roku platí novela zákona o veřejných sbírkách, která přinesla pořadatelům veřejných sbírek významné snížení administrativy. „Nově pro pořádání bezhotovostních sbírek není nutný institut veřejné sbírky. Online sbírky za sebou nechávají jasnou auditní stopu, tudíž jejich vyúčtování je přehledné,“ podotýká Klára Šplíchalová, výkonná ředitelka Fóra dárců. Organizátoři bezhotovostních sbírek mají možnost se rozhodnout, zda chtějí sbírku registrovat podle zákona, či ne.

Dar musí být přijat, jinak neplatí

Další možností, jak darovat, je věnovat vyšší obnos peněz konkrétnímu člověku či na konkrétní projekt. Darování vysokých částek neziskové organizaci nepodléhá žádným zvláštním právním omezením. Darovací smlouva může být uzavřena ústně nebo písemně.

„Nicméně u vyšších částek je rozhodně vhodná písemná forma kvůli ujasnění právního vztahu, podmínek darování, účelu da-

rování a konečně také kvůli uplatnění daru v rámci daňových úlev,“ připomíná právnička Brůnová.

To, že někomu zašleme peníze na účet, ovšem není samo o sobě darováním. „Darování je závazkem – dvoustranným právním jednáním – zaslané prostředky tedy musí příjemce daru akceptovat, ať už výslovně nebo na základě předem či dodatečně ujednaných podmínek. V praxi není neobvyklé odmítnutí či vrácení finanční částky, dokud se transparentním způsobem nevyjasní podmínky darování,“ podotýká Brůnová.

Dar si lze odečíst z daní, platí zvýšený limit

Dobrou zprávou pro všechny dárcce je, že finanční dar si lze odečíst ze základu daně, tedy odvod si tak snížit. Lidé mohou od základu daně odečíst hodnotu daru na veřejně prospěšné účely, pokud přesáhne alespoň dvě procenta ze základu daně nebo činí alespoň jeden tisíc korun. V úhrnu lze však odečíst nejvýše 15 procent ze základu daně.

Za roky 2022 až 2026, tedy v současnosti, ovšem platí dočasně zvýšený limit – fyzické osoby mohou od základu daně odečíst dary až do výše 30 procent základu daně.

Právnické osoby mohou za zdaňovací období skončená v období 1. března 2022 do 28. února 2027 odečíst hodnotu darů rovněž až do 30 procent základu daně.

Zletilé děti dostanou čtvrtinu dědictví

Komu se podařilo v životě nashromáždit větší obnos peněz a dalšího majetku, může jej na dobročinné účely věnovat po své smrti.

Závěť lze sepsat ve prospěch neziskových organizací, i když má člověk děti a rodinu. „Koneckonců to je právě jeden z klíčových důvodů, proč se závěť sepisuje – aby byly jasné vypořádané majetkové vztahy a nevznikaly nesrovnalosti nebo nedorozumění mezi jednotlivými dědici,“ připomíná Šplíchalová.

Právníci však radí dát závěti řádnou právní formu, ideálně notářský zápis nebo to může být i vlastnoručně psaná listina. „Po obsahové stránce jsou nároky na závěť minimální. Klíčovým požadavkem je prakticky pouze srozumitelnost a určitost. Jinými slovy – zůstavitel může v závěti přenechat, co chce a komu chce, pokud svou vůli vyjádří dostatečně určitě,“ shrnuje Brůnová.

Pokud má zůstavitel takzvané nepominutelné dědice, což jsou typicky děti, případně vnoučata, měl by s tím před sepsáním závěti kalkulovat.

„Je potřeba počítat s tím, že nepominutelní dědicové mají právo na určitou část hodnoty pozůstalosti, která jim musí být ponechána,“ připomíná Brůnová. Zletilé dítě musí dostat alespoň jednu čtvrtinu hodnoty svého zákonného podílu, nezletilý dědic musí dostat alespoň tři čtvrtiny hodnoty svého zákonného podílu.

Hospodářské noviny nedávno zmapovaly několik příkladů Čechů, kteří se rozhodli po své smrti darovat významný obnos financí na veřejně prospěšné účely. Jednou z nich je Jarmila Doležalová, která zemřela bez potomků a bez příbuzných v roce 2019 ve svých 85 letech. Nadaci Olgy Havlové odkázala dva činžovní domy v pražské Žitné ulici, s odhadnutou hodnotou 110 milionů korun. A k tomu

ještě své úspory. Celkem nadace získala majetek v hodnotě 153 milionů korun.

Podobně loni zemřelý pražský rodák Tom Schrecker odkázal 15,5 milionu korun České filharmonii, další peníze pro pražskou English College a také pro gymnázium v Třeboni. Vůbec největší dar získala po jeho smrti Oxfordská univerzita, kde vystudoval.

Životní pojištění jako zdroj financí nezisku

Podobnou roli jako závěti může nově od ledna 2026 plnit i životní pojištění. Je to velmi rozšířený finanční nástroj, jen v Česku je více než pět milionů těchto smluv.

Životní pojištění je historicky vyčleněno z dědického řízení. Pokud se o finanční prostředky z něj nikdo nepřihlásil, mohly pojišťovny po promlčecím období přesunout propadlé finance do svých rezervních fondů.

„Díky změně občanského zákoníku, na které jsme se jako Fórum dárců spolupodíleli, od letošního ledna už pojišťovny budou mít povinnost obmysleně informovat. Tudíž se i tyto typy pojistných smluv mohou stát zdrojem financování veřejně prospěšných projektů, pokud si to pojistník přeje. Stejně tak je tomu v ostatních evropských zemích,“ zmiňuje Klára Šplíchalová.

Fakta o odkázání majetku

■ Mezi lety 2014 a 2024 odkázali lidé různým českým organizacím podle koalice Za snadné dárčovství majetek v hodnotě 400 milionů korun.

■ Pokud zůstavitel přenechá pozůstalost nebo její významnou část závěti někomu, kdo není nepominutelným dědicem, je to právně v pořádku. V takovém případě mají nepominutelní dědicové právo na dorovnání minimálního nároku v penězích. Veřejnost se často mylně domnívá, že nepominutelní dědicové mají v případě neoprávněného vydědění právo na konkrétní části z pozůstalosti, tak to ale není.

Dobře napsaná závěť. Dává jistotu, že peníze, které chcete darovat dobročinným organizacím, skutečně doputují potřebným.

Foto: Shutterstock

Pomáháme pomáhat
Helping to help

POMÁHÁME LIDEM S TĚŽKÝM ZRAKOVÝM POSTIŽENÍM.

V **Nadačním fondu Mathilda** se zabýváme chovem a výcvikem vodících psů již od roku 2010. Za tu dobu jsme předali již více než 110 špičkově vycvičených vodících psů. Realizujeme však i řadu dalších projektů pro těžce zrakově postižené. Vybudovali jsme a neustále rozšiřujeme rozsáhlou digitální knihovnu, provozujeme vlastní hmatový keramický atelier, v našem 3D studiu vznikají haptické modely a pro naše klienty pořádáme řadu rekondičních, sportovních i společenských akcí. Pokud se o naší činnosti chcete dozvědět víc, navštivte naše stránky www.mathilda.cz. Najdete nás i na Facebooku a Instagramu. Tato činnost je však velice nákladná.

Proto se obracíme o podporu i na vás!

Pomoci můžete těmito způsoby:

Zakoupením kalendáře

Zakoupením našeho nádherného charitativního kalendáře pro rok 2026. Na jeho listech vás rokem provede 12 osobností, všechny ve společnosti našich vodících psů. Najdete ho na našem eshopu na adrese www.mathilda.cz/shop

Dárcovskou SMS

Formou DMS ve tvaru
DMS OKO 190 nebo 290
nebo **490** na číslo **87 777**.

(Hodnota DMS činí 190, 290
či 490 Kč, NF Mathilda obdrží 189,
289 či 489 Kč)

Platbou na účet

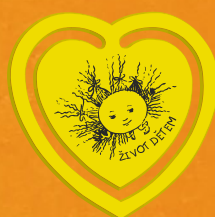

Platbou na náš dárcovský účet
85048504/0300

Platbu můžete provést
i prostřednictvím QR kódu
(částku lze libovolně měnit)

DĚKUJEME!
www.mathilda.cz

Život dětem
obecně prospěšná společnost

Pomáhejte spolu s námi těm, kteří nás opravdu potřebují!

**ŽIVOT DĚTEM o.p.s. už od roku 2000 pomáhá rodinám
s vážně nemocnými dětmi v celé naší republice.**

Zašlete libovolnou částku
na transparentní účet:

1117771700/5500
variabilní symbol: **2626**

QR Platba

Můžete také zaslat dárcovskou SMS na číslo 87777 ve tvaru:

DMS ZIVOTDETEM 30, 90 nebo 190

DMS TRV ZIVOTDETEM 30, 90 nebo 190

Cena DMS je 30, 90 nebo 190 Kč. DMS TRV odešle každý měsíc částku 30, 90 nebo 190 Kč.

Více informací o možnosti DMS najdete na adrese
www.darcovskasms.cz/projekt-955/zivot-detem.html

**Děkujeme všem, kteří spolu s námi
nemocným dětem pomáhají!**

Život dětem o.p.s., Koclířova 771, 198 00 Praha 9 – Kyje
zivotdetem@zivotdetem.cz, tel.: 777 853 706

www.zivotdetem.cz

Veřejná sbírka povolena Magistrátem hlavního města Praha č.j. S-MHMP/988162/2014.

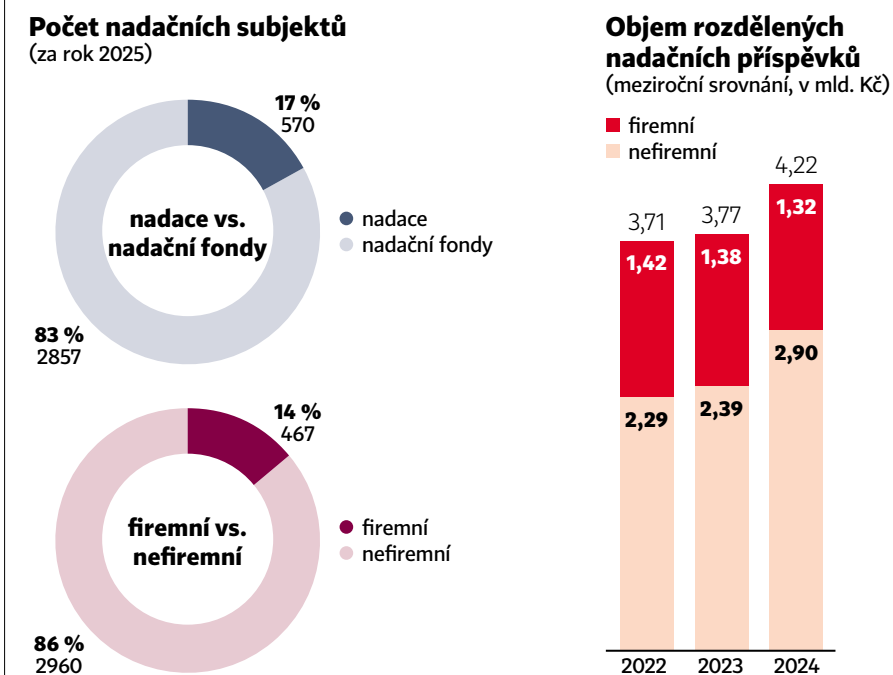
► Nadace a fondy

Nadace a nadační fondy posilují svoji pozici stabilního pilíře českého dárcovství

Úroveň podpory v řadě oblastí roste. Nadace a nadační fondy se v uplynulém roce nejvíce zaměřovaly na vzdělávání a výzkum, ale výrazný nárůst je patrný i v sociální a zdravotní oblasti. Stále větší pozornost směřuje také k ochraně životního prostředí, což odráží rostoucí důraz na udržitelnost.

Nadační subjekty a jejich financování v Česku

Nadace a nadační fondy vykazují stabilní a v mnoha oblastech rostoucí úroveň podpory. Meziročně vzrostl počet těchto subjektů působících v Česku o 191. Objem rozdělených nadačních příspěvků také nadále stoupá. Letošní podpora ze stran nadačních subjektů vystoupala k částce 4,2 mld. Kč. Tento nárůst je především zásluhou nefiremních nadačních subjektů. Celkově tak nadace a nadační fondy nejen udržují, ale i posilují svou pozici stabilního pilíře českého dárcovství.

Zaměření nadační podpory v Česku

Nadace a nadační fondy v Česku směřují největší část své podpory do oblasti vzdělávání a výzkumu, která dlouhodobě dominuje nadačnímu sektoru. Významnou část tvoří projekty zaměřené na děti, mládež, rodinu či kulturu. Rostoucí zájem je patrný také v sociální a zdravotní oblasti. Zároveň sílí důraz na rozvoj a ochranu životního prostředí, což může odrážet posun k odpovědnému a dlouhodobě udržitelnému jednání.

vzdělání a výzkum	2169
děti, mládí a rodina	1556
kultura, umění a památky	1401
pomoc nemocným a lidem s handicapem	1338
pomoc sociálně znevýhodněným	1305
volný čas a sport	830
životní prostředí, rozvoj regionů a ochrana zvířat	796
humanitární pomoc a lidská práva	692
senioři	292

pořadí, název	výše zapsaného nadačního kapitálu*	původ subjektu
1. Česko-německý fond budoucnosti, nadační fond	4 672 228 000 Kč	nefiremní
2. Nadace rodiny Holečkových	1 987 915 795 Kč	nefiremní
3. Nadace České spořitelny	1 734 000 000 Kč	firemní
4. Nadace 3WFoundation	1 613 428 188 Kč	nefiremní
5. Nadace rodiny Vlčkových	1 400 702 300 Kč	nefiremní
6. Nadace PROSPORT	1 173 030 280 Kč	nefiremní
7. Nadace The Pudil Family Foundation	881 932 735 Kč	nefiremní

Pozn.: Hodnota představuje počet organizací, které mají podporu jednotlivých oblastí zmíněnou ve svém účelu.
* Údaje zapsané na Justice.cz ke dni 27. 10. 2025

Žebříčky nadací a fondů

Žebříčky nefiremních a firemních nadací a nadačních fondů sestavuje Fórum dárců. Údaje jsou shromážděny pouze od těch subjektů, které nejpozději do 1. září 2025 zveřejnily své výroční zprávy a účetní závěrky na serveru Justice.cz nebo je zaslaly Fóru dárců.

pořadí, název	objem nadačních příspěvků (zaok. na 1000 Kč)	člen Fóra dárců	změna v pořadí (v porovnání s 2024)
1. Nadace ČEZ	352 629 000 Kč	ANO	=
2. Nadace EP Group	151 942 000 Kč		=
3. Nadace AGROFERT	113 780 000 Kč	ANO	↑
4. Nadace PPF	100 601 000 Kč		↑
5. Nadace pojišťovny Kooperativa	97 875 000 Kč	ANO	↓
6. Nadace České spořitelny	93 151 000 Kč		↓
7. Nadační fond Škoda Auto	75 318 000 Kč	ANO	=
8. Nadace J&T*	45 788 000 Kč		↑
9. Nadace RSJ*	38 782 000 Kč		↑
10. Nadace TIPSPORT	38 381 000 Kč		↑
11. Nadace Generali České pojišťovny	26 174 000 Kč	ANO	↑
12. Nadace Komerční banky	23 493 000 Kč		=
13. Nadace MONETA Clementia	22 326 000 Kč	ANO	↑
14. Nadace ORLEN Unipetrol	20 278 000 Kč	ANO	↑
15. Nadační fond IOCB TECH	20 202 000 Kč		↓
16. Nadace Vodafone Česká republika**	19 823 000 Kč		↑
17. Nadace FILM-FESTIVAL KARLOVY VARY	19 660 000 Kč		↓
18. Nadace JABLOTRON	14 917 000 Kč		↓
19. Nadační fond Veolia	14 821 000 Kč		↓
20. Nadace O2	12 879 000 Kč	ANO	↑
21. Nadační fond ALBERT	12 751 000 Kč	ANO	↓
22. Nadační fond DOX	12 000 000 Kč		noví
23. Nadace OKD	11 216 000 Kč		=
24. Direct nadace	10 205 000 Kč		noví
25. NADACE LEONTINKA	8 388 000 Kč	ANO	↓

* Přestože byly nadace založeny fyzickými osobami, svým názvem reprezentují firmu a vykazují znaky firemního subjektu. Je běžnou praxí, že do přehledu příspěvků firemních nadací jsou tyto subjekty uváděny i v zahraničí.
** Hospodářský rok 1. 4. 2024 – 31. 3. 2025

pořadí, název	objem nadačních příspěvků (zaok. na 1000 Kč)	člen Fóra dárců	změna v pořadí (v porovnání s 2024)
1. Prague Civil Society Centre, nadační fond	490 768 000 Kč		↑
2. DOBRÝ ANDĚL, nadace	410 364 000 Kč		↓
3. Nadace THE KELLNER FAMILY FOUNDATION	290 466 000 Kč		=
4. Nadační fond pomoci	121 390 000 Kč		↑
5. Česko-německý fond budoucnosti, nadační fond	120 584 000 Kč	ANO	=
6. Nadace Open Society Fund Praha	102 958 000 Kč		=
7. Nadace Sirius	78 135 000 Kč		↑
8. Nadace 3WFoundation	71 471 000 Kč		=
9. Karel Komárek Family Foundation	70 281 000 Kč		↑
10. Abakus – Nadační fond zakladatelů Avastu	70 259 000 Kč		↓
11. Nadace VIA	65 267 000 Kč		↑
12. Nadační fond Univerzity Karlovy	60 435 000 Kč		noví
13. Nadace rodiny Holečkových	56 960 000 Kč		↑
14. Nadace Charty 77	55 001 000 Kč	ANO	↓
15. Nadační fond Kladné nuly	53 130 000 Kč		↓
16. Nadace rodiny Vlčkových	48 208 000 Kč		↑
17. Výbor dobré vůle – Nadace Olgy Havlové	40 242 000 Kč		↓
18. Nadace The Bakala Foundation	38 978 000 Kč		↓
19. Nadace rozvoje občanské společnosti	36 438 000 Kč	ANO	↑
20. Nadační fond Radia Proglas	34 798 000 Kč		↓
21. Nadační fond Českého rozhlasu	30 764 000 Kč		↓
22. Nadační FOND OBĚTEM HOLOCAUSTU	28 154 000 Kč	ANO	↑
23. NADACE BLÍŽKSOBĚ	24 156 000 Kč		↓
24. Nadace města Karlovy Vary	23 593 000 Kč		noví
25. Nadace pro rozvoj České filharmonie	23 499 000 Kč		noví

Česko pomáhá. Dárcovství 2025

Dárcovská SMS jako ryze český projekt

Dárcovská SMS (DMS), jedinečný a ryze český projekt mobilního dárcovství, v Česku funguje již od roku 2004. Jedná se o dárcovský ekosystém, který je za rovných podmínek dostupný všem neziskovým organizacím a zároveň je schopný se neustále vyvíjet a jít s dobou. Za poslední roky prošla DMS několika inovacemi – je možné skrze ni darovat opakovaně, získat potvrzení o daru a dárcé si také může vybrat již ze šesti cenových hladin. Navíc funguje napříč celým Českem a podporuje organizace ve všech regionech.

Češi poslali skrze DMS už přes miliardu korun

Dárcovská SMS slaví velký úspěch. Od svého spuštění v roce 2004 umožnila lidem přispívat na dobročinné projekty jednoduše – prostřednictvím mobilního telefonu. Od této doby dárci poslali přibližně 27,2 milionu dárcovských SMS a právě letos DMS překročila významný milník: celková vybraná částka přesáhla 1 miliardu korun.

Miliardový milník v dubnu 2025

Dubnové statistiky roku 2025 přinesly zásadní moment – právě tehdy DMS překročila hranici jedné miliardy korun. K dosažení milníku výrazně přispěly tradiční a dlouhodobě oblíbené projekty. Nejsilnější byl projekt Pomozte dětem! KURE (kód pro DMS, pozn. red.), který v dubnu zaznamenal 35567 DMS v celkové hodnotě přes 3,5 milionu korun. Významnou podporu získal také projekt Nadačního fondu Českého rozhlasu SVETLUSKA (kód pro DMS, pozn. red.) s 13529 DMS – 636851 korun a projekt organizace Centrum Paraple (PARAPLE) s 5452 DMS – 324538 korun.

Jak dárci v Česku podpořili jednotlivé oblasti skrze DMS od roku 2020?

Pomoc nemocným a lidem s handicapem	201 252 264 Kč
Humanitární pomoc a lidská práva	126 519 231 Kč
Děti, mladí a rodina	107 042 188 Kč
Volný čas a amatérský sport	57 277 271 Kč
Pomoc sociálně znevýhodněným	43 268 038 Kč
Senioři	34 029 192 Kč
Životní prostředí, rozvoj regionů a ochrana zvířat	17 690 054 Kč
Kultura, umění a památky	13 865 489 Kč
Vzdělávání a výzkum	13 612 521 Kč

Dárci skrze DMS reagují na dění ve světě

Dárcovská SMS je od svého spuštění symbolem rychlé pomoci. To dokazují také vzestupy darů v době krizových událostí.

- 2005 – rekordní nárůst po ničivých povodních – přes 3,2 mil. DMS a 88,3 mil. Kč.
- 2010 – další vlna pomoci po záplavách – 2,3 mil. DMS a 60,9 mil. Kč.
- 2020 – během období pandemie covidu-19 dary vyšplhaly až na 56,5 mil. Kč skrze 968 tisíc zasláných DMS.
- 2021 – po tornádu na Moravě přineslo 1,4 mil. DMS přibližně 90,3 mil. Kč.

- 2022 – v reakci na válku na Ukrajině lidé zaslali 1,2 mil. DMS v celkové hodnotě 79,6 mil. Kč.
- 2024 – další výrazný nárůst kvůli povodním, který opět ukázal, že Češi neváhají pomoci, konkrétně pomohli 64 mil. Kč zasláním necelých 800 tisíc DMS.

Inovace roku 2025

Projekt DMS neustále roste. Od září nabízí dvě nové cenové hladiny pro jednorázové i pravidelné příspěvky: 290 a 490 korun. Dárcovská SMS tak i po dvaceti letech dokazuje, že spojení technologie a solidarity může mít výrazný dopad.

Podoby solidarity neboli jednorázoví a pravidelní dárci

Od roku 2020 bylo odesláno více než 5,4 milionu DMS, v celkové hodnotě přes 370 milionů korun. Většinu tvoří jednorázové příspěvky. Lidé jich poslali přes 3,1 milionu v celkové hodnotě 248 milionů korun. Sílu má ale i pravidelné dárcovství, které může představovat stabilní oporu neziskovým organizacím – 2,3 milionu trvalých DMS přineslo 122 milionů korun.

Potvrzení o daru je pro dárcé více než daňová úleva

Služba DMS již třetím rokem nabízí možnost vystavování potvrzení o daru (POD): Za kalendářní roky 2022–2024 si POD nechalo vystavit 18 218 dárců.

Z výzkumu veřejného mínění agentury InsightLab vyplývá, že informovanost o této službě DMS mírně stoupá – o službě slyšelo 28 procent jedinců (v roce 2024 25 procent a 21 procent v roce 2023).

Hlavním důvodem, proč lidé chtějí potvrzení o daru vystavit, není daňová výhoda, ale kontrola a jistota důvěryhodnosti. Až 57 procent dárců potvrzení vnímá jako způsob, jak se ujistit, že sbírka není podvodná.

Méně papírů, více důvěry: Novela zákona o veřejných sbírkách platí od roku 2025

Od 1. ledna 2025 vstoupila v platnost novela zákona o veřejných sbírkách, na kterých se Fórum dárců spolupodílelo a která přináší největší změny za posledních dvacet let. Cílem je zjednodušit administrativu a modernizovat procesy, posílit transparentnost a zvýšit důvěru veřejnosti v pořadatele sbírek. Nově mohou organizace pořádat bezhotovostní sbírky bez nutnosti registrace – stačí,

aby zveřejnily účet nebo QR kód. Odbourává se také povinnost dokládat potvrzení o bezdlužnosti, které nahradí čestné prohlášení. Tím se zkracuje proces oznamování sbírek a snižuje administrativní zátěž, na kterou dlouhodobě upozorňovaly neziskové organizace i kraje.

Novela zároveň přináší jasnější pravidla pro vyúčtování: pořadatelé musí uvést, jaká část výtežku šla přímo na účel sbírky a jaká na provoz-

ní náklady. U sbírek formou prodeje zůstává zachováno pravidlo, že alespoň 40 procent z ceny musí být určeno pro veřejně prospěšný účel.

Z analýzy odpovědí neziskových organizací po necelém roce od zavedení novelizace zákona o veřejných sbírkách vyplývá, že novela je vnímána pozitivně – především jako krok k větší jednoduchosti, srozumitelnosti a otevřenosti vůči dárcům.

Více než 53 procent organizací pořádá sbírky podle novely. Organizace na novele nejčastěji oceňují zjednodušení administrativy (25,5 procenta) či snazší práci s dárci, nicméně 34,7 procenta uvádí, že je na hodnocení dopadů zatím brzy nebo že změny zatím nepociťují (27,6 procenta).

Dle aktuálních dat Ministerstva vnitra České republiky počet veřejných sbírek meziročně klesl, a to napříč všemi kraji. Nejvýraznější úbytek byl zaznamenán v Libereckém kraji (o 17 sbírek), v Jihomoravském kraji (o 16 sbírek) a v Olomouckém kraji (o 15 sbírek). Pouze v Jihočeském kraji počet mírně vzrostl, a to o pět veřejných sbírek.

Poslední přání budou plněna: Novela občanského zákoníku o životním pojištění

Od 1. ledna 2026 vstupuje v platnost další novinka, na jejíž přípravě se Fórum dárců také podílelo, a to novela občanského zákona, která zásadně promění oblast životního pojištění.

Důležitou změnou je nová oznamovací povinnost pojistitele – pokud má pojišťovna k dispozici kontaktní údaje obmyšleného (osoby, která má nárok na plnění), musí jej informovat nejpozději do 60 dnů o vzniku nároku.

Doposud mohlo dojít k situaci, kdy oprávněná osoba, ať fyzická, nebo právnická, nevěděla o nároku na vyplacení částky ze životní pojistky zesnulého. Svůj nárok tak nikdy neuplatnila a částka propadla pojišťovně v důsledku promlčení. K úspěšnému vyplacení pojistného plnění bylo totiž potřeba, aby se obmyšlený pojišťovně aktivně ozval a o plnění požádal.

Díky této změně se životní pojištění může stát podobně smysluplným a dostupným nástrojem pro podporu veřejně prospěšných ak-

tivit, jakým se postupně stávají závěti. Pokud totiž pojistník uvede jako obmyšlenou osobu neziskovou organizaci, pojistné plnění se vyplácí přímo jí, mimo dědické řízení. Tím se otevírá nový prostor pro rozvoj dárcovství po smrti – formou odkazu ze životní pojistky.

Dle výzkumu UNICEF ve spolupráci se STEM/MARK má pouze 1 z 10 osob velmi dobrou znalost dědického řízení. Více než polovina lidí starších 50 let, kteří mají závěť sepsanou nebo tak plánují učinit, do ní neplánuje zahrnout dar na dobročinné účely. Celkem pět procent populace starší 50 let zvažuje, že do své závěti zahrne dar pro dobročinnou organizaci, přičemž nejčastěji zmiňovaný podíl je do 10 procent majetku.

Novela občanského zákoníku tak přináší příležitost rozšířit povědomí o dalším způsobu, jak lze naplnit poslední přání a podpořit smysluplné projekty i po skončení života – nejen prostřednictvím závěti, ale i prostřednictvím životního pojištění.

Dárcovství 2025: Jak ho vnímá veřejnost?

Dle výzkumu veřejného mínění agentury InsightLab 24 procent Čechů uvedlo, že se setkali se sbírkou, která na ně působila nedůvěryhodně nebo netransparentně.

A jak si lidé ověřují, že je sbírka důvěryhodná?

Výzkum agentury InsightLab naznačuje, že Češi upřednostňují sbírky pořádané organizacemi či platformami, kterým důvěřují (45 procent), čtvrtina si aktivně hledá informace na webových stránkách. Jen 11 procent dotázaných si nic neověřuje.

Důvěra je tedy základ dárcovství, přičemž ta ve veřejně prospěšný sektor jako celek roste. Zatímco vloni mu důvěřovalo 60 procent Čechů, letos už je to 63 procent.

Dárci před svým přispěním zvažují hlavně, komu peníze pomohou (68 procent) a jak budou využity (61 procent).

Jak Češi nejčastěji darují

Z výzkumu veřejného mínění agentury InsightLab vyplývá, že nejoblíbenější způsob darování představuje nákup sbírkového

předmětu (73 procent). Následuje internetová platba (70 procent), hotovostní dar (58 procent) a dárcovská SMS (49 procent).

Firmy a společenská odpovědnost

Podpora veřejně prospěšných aktivit je pro většinu lidí důležitá. 75 procent respondentů dle výzkumu veřejného mínění agentury InsightLab si myslí, že by měla být součástí firemního života, přičemž 60 procent Čechů uvedlo, že by si za výrobek připlatili, pokud by část ceny šla na veřejně prospěšný projekt.

Zdroje pro tuto stranu:

- Mapa dárcovství 2025 – Fórum dárců,
- InsightLab, s.r.o.
- UNICEF ve spolupráci se STEM/MARK.
- MV ČR

Češi a sbírky

Miroslava Kohoutová

miroslava.kohoutova@economia.cz

Blíží se nejštedřejší období roku. Nenechte se ale ošálit srdceryvnými příběhy

Češi umí být štedří, zvláště když jde o silný příběh. Jenže v době internetu, kdy si může prakticky kdokoli během pár minut založit sbírku na cokoli, je potřeba zůstat obezřetní. Motivace bývá často upřímná – udělat dobrý skutek, podpořit něco smysluplného. Ale každá desetikoruna darovaná bez rozmyslu může nakonec zanechat pachutí. „V dárcovství hraje naprosto zásadní roli důvěra. Pokud se člověk rozhodne přispět, musí věřit, že jeho dar skutečně pomůže. Důvěra se buduje dlouho, ale může být ztracena během okamžiku,“ upozorňuje Klára Šplíchalová, ředitelka Fóra dárců.

Od 1. ledna 2025 vstoupila v platnost novela zákona o veřejných sbírkách, na jejichž změnách jste se za Fórum dárců aktivně podílela. Co pozitivního v praxi přinesla?

Novela zásadním způsobem ovlivnila a zprístupnila cestu od dárce k organizaci. Zjednodušila řadu administrativních bariér a zavedla přísnější kontrolu i dohled nad hotovostními sbírkami a prodejem sbírkových předmětů. To považuji za velmi důležité, protože v minulosti jsme opakovaně zaznamenávali pokusy různých deštníkářů a balonkářů, kteří se vydávali za sbírkové pracovníky a vnucovali kolemjdoucím různé tretky nebo se dožadovali hotovostních příspěvků.

Dalším z přínosů novely je, že u sbírek, které se konají online, už není potřeba využívat institut veřejné sbírky. Vychází se z předpokladu, že finanční toky v rámci bankovního a digitálního prostředí jsou dohledatelné a zanechávají jasnou auditní stopu. Díky tomu je možné sledovat, jak organizace s prostředky nakládají, aniž by je to zatěžovalo složitou administrativou.

Na začátku roku čeká neziskový sektor další změna. Pojišťovny budou mít povinnost kontaktovat obmyšlené osoby, když jim bude náležet výplata životní pojistky. Jak to fungovalo dosud?

Jedná se o další ze změn, která se nám za Fórum dárců podařila prosadit. Dosud totiž platilo, že obmyšlená osoba se o plnění musela sama aktivně přihlásit. Vzhledem k tomu, že životní pojištění je z různých důvodů vyňato z dědického řízení, mohlo se snadno stát, že se obmyšlený o svém nároku vůbec nedozvěděl.

To samozřejmě v běžných rodinných nebo přátelských vztazích nemusí být problém, ale všichni víme, že v otázkách spojených s koncem života není česká společnost moc sdílná. Málokdo otevřeně sděluje, komu co případně, a právě proto se mohlo stát, že po uplynutí promlčecí lhůty skončily nevyplacené prostředky v rezervních fondech pojišťoven, aniž by obmyšlené právnické osoby měly šanci se o plnění dozvědět. V zahraničí, například ve Francii nebo Německu, je běžné, že pojišťovny dotyčné aktivně kontaktují. V tomto ohledu se tedy Česko přibližuje evropskému standardu. Díky této změně se životní pojištění může stát podobně jako závěť nástrojem, jak člověk může podpořit téma, které je mu

blízké, nebo veřejně prospěšnou organizaci i po svém odchodu.

Letošní novinkou jsou také nové cenové hladiny dárcovských SMS. Jaké byly hlavní důvody pro jejich navýšení? Čechům už nestačily současné částky?

Nestačily. Setkávali jsme se s žádostmi, zda by bylo možné poslat zprávy ve vyšších cenových hladinách. Po konzultaci s mobilními operátory jsme proto umožnili nově zasílat dárcovské SMS v hodnotách 290 a 490 Kč. Je to logický krok, protože i v online prostředí lidé nejčastěji darují částky kolem pětistovky. Dárcovská SMS představuje v českém prostředí unikátní platformu. I když v Evropě existují různé formy mobilního dárcovství, žádná země nemá tak jednotný komunikační nástroj, který by byl dostupný všem veřejně prospěšným organizacím za rovných podmínek. A už vůbec ne takový, který by fungoval nepřetržitě 20 let. Prostřednictvím dárcovských SMS se vybralo více než miliarda korun, což je úctyhodné číslo, zvláště když si uvědomíme, že na začátku se vybíralo po 30 korunách.

Dárcovské SMS jsou zároveň garantem, že posíláme peníze na kvalitní projekty. Proto jsou tak žádané?

Přesně tak. Jednou z jejich hlavních devíz je pečlivě vybudovaný ekosystém. Velmi přísná kontrola probíhá na vstupu, ale i při nakládání s finančními prostředky. Znamená to, že se

do systému nedostane žádná podvodná organizace nebo nějaký pochybný účel. A to je právě jeden z hlavních důvodů, proč Češi tomuto nástroji tolik věří. Na druhou stranu si někdy říkáme, jestli jsme tímto bezpečným a ověřeným nástrojem trochu nenavikli českou dárcovskou veřejnost na to, že darování je bezpečné a bez rizika. V době internetu, kdy si může prakticky kdokoli během pár minut založit sbírku na cokoli, je potřeba zůstat obezřetní.

Jaké nároky to klade na dárce?

Nechci říkat, že by měli dospět, protože samozřejmě dospělí jsou, ale je důležité, aby si i nadále udržovali zdravou míru ostražitosti. Aby kontrolovali, komu peníze posílají. Za svou kariéru jsem se už setkala s ledasčím, od uspořádání sbírek na benefiční akci až po výběr peněz na dovolenou, aby si někdo odpočinul.

Mnozí se vybírání peněz na podobné neživotně důležité věci?

Bohužel ano. Je potřeba si uvědomit, že celý mechanismus crowdfundingu, tedy skupinového financování, není automaticky charitativní nebo veřejně prospěšný. Často se jedná o sbírky na investiční projekty, vydání knihy, otevření jóga studia nebo jiné podnikatelské záměry. Je potřeba rozlišovat, zda má sbírka skutečně veřejně prospěšný charakter, tedy přináší humanitární, sociální nebo jiný obecně prospěšný přínos. Stejně jako se učíme kriticky vyhodnocovat informace, zdroje a texty, je třeba zachovat stejnou míru pozornosti i ve světě sbírek.

Češi za necelé dva dny vybrali 12 milionů na raketu, která ponese jméno Dany Drábové. Dá se na tomto příkladu nějak demonstrovat typické chování Čechů při sbírkách?

U sbírek tohoto typu je vidět hodnotově nastavená rychlá solidarita. Z našich výzkumů vidíme, že i když největší skupinu dárců tvoří ženy středního věku, tak současně mezi těmi největšími a neopovědnějšími dárci jsou ženy a muži s vyšším vzděláním. Tato skupina se u podobných hodnotově ukotvených sbírek projevuje nejvýrazněji. U nich se lidé dokážou semknout a pomáhat rychle. Navíc osobnost

paní Drábové je výraznou přidanou hodnotou. Stejně tak jako iniciativa Dárek pro Putina, která v našem prostředí funguje dlouhodobě a je velmi úspěšná a transparentní.

V loňském roce zvedla vlnu solidarity zářijová povodeň na severní Moravě. Co aktivizovalo dárcovství v tomto roce?

Dlouhodobě se potvrzuje, že lidé nejčastěji a nejochotněji darují na témata spojená s pomocí lidem v tíživé sociální nebo zdravotní situaci. Z průzkumů také vidíme, že je česká společnost rozdělena na dárce a nedárce. Na konkrétní projekty typu tornádo, povodeň nebo válka na Ukrajině přispělo kolem 40 procent Čechů. Z průzkumů ale také vidíme, že se lidé obávají, že nebudou schopni darovat takové částky, na jaké byli zvyklí.

Co se týče strachu z ekonomické situace, ten byl vidět v loňském roce u firemního dárcovství, které stagnovalo. Jak si vede nyní?

Je pravda, že výdaje na veřejně prospěšné a filantropické iniciativy bývají jedny z prvních, které jsou na ráně, když dochází ke škrtům. Na druhou stranu u firem vnímáme pozitivní systémový posun. Jejich přístup k podpoře už není jen o jednorázových, často marketingově laděných gestech typu předání šeku s logem. Mnohem více se zajímají o to, jak mohou přispět společnosti prostřednictvím dlouhodobých projektů nebo dlouhodobé podpory systémových řešení. K tomu ale potřebují silného partnera, a to jak ze strany silné neziskové organizace, tak státu.

Jako aktivní uživatel sociálních sítí vidím neustále nějaké sbírky celebrit s odkazy na crowdfundingové kampaně. Jak moc je problematické podobné rozměňování pomoci?

Podobně jako se dnes rozměňuje pozornost, kdy málokdo si sedne ke knize, zato většina lidí přečte příspěvek na sociálních sítích, dochází i k určitému rozptylu v oblasti dárcovství. Stále ale věřím v kritické myšlení a v to, že český dárce je v tomto směru vyspělý.

Mladí lidé navíc podporují různá témata spojená s životním prostředím, udržitelností nebo lidskými právy. Dárcovské portfolio se

Nejštedřejší období roku začíná adventem. Podle Kláry Šplíchalové bychom si ale i v těchto případech měli dávat pozor na to, komu peníze dáváme. Byť jde třeba jen o desetikorunu. Dar putující do nesprávných rukou totiž ničí důvěru.

Foto: Martin Svozílek

tak rozšiřuje a proměňuje jak generačně, tak hodnotově. Řada mladých lidí dokáže velmi dobře rozlišit, co je na sociálních sítích falešné a co pravdivé. Jsou zvyklí ověřovat si zdroje, pracovat s informacemi a dobře se v sociálních sítích orientují. To považují za velkou devízu. Známých tváří je mnoho, každá sociální bublina má své hrdiny, své „celebrity“. Lidé si vybírají podle toho, co je jim blízké. Mladí dárči do světa dárcovství přináší nové přístupy, postoje a hodnotové ukotvení. Mnohdy je pro ně pravidelná podpora standardní součástí života, ke které se staví hrdě. Nejsou pasivní a to je dobře.

Čeká nás nejštědřejší období roku. Na co si dát pozor u předvánočních sbírek?

Nejštědřejší období roku začíná adventem a trvá až do Tří králů. Třetina všech ročních darů se vybere během tohoto období. Právě proto je ale důležité, aby dárči přemýšleli, komu své peníze dávají. Motivací je udělat dobrý skutek a přispět na dobrou věc, ale škoda každé desetikoruny, která je darovaná bez rozmyslu. Proto je důležité vědět, kdo za sbírkou stojí, a nenechat se ošálit srdcervoucimi příběhy.

Dárcovství v Česku je často intuitivní a směřující do ad hoc projektů. Vidíte posun směrem k pravidelnému dárcovství?

Pravidelné dárcovství si získává stále větší pozornost. Když se podíváme například na dárcovské SMS, více než 60 procent lidí daruje opakovaně. To jasně ukazuje, že pokud má nezisková organizace důvěru dárce, on má ambici sledovat, jak se projekt vyvíjí, a dlouhodobě ho podporovat.

Velkou hodnotu v tomto směru přináší mladí dárči. Neomezují se jen na tradiční témata, ale aktivně podporují širokou škálu oblastí. Navíc často přispívají nejen finančně, ale i svou dobrovolnickou prací a osobním zapojením do projektů. Tohle je podle mě obrovská devíza, se kterou můžeme dál pracovat a počítat.

Kam směřuje vaše finanční pomoc?

Dlouhodobě podporuji vybrané organizace, protože některá témata jsou pro mě osobně důležitá. Jsem zastávkyní pravidelné podpory. Mám několik témat, jedním z nich je podpora lidí s poruchami autistického spektra. Považuji to za velmi zásadní téma, stejně jako duševní zdraví, které bylo dlouhou dobu podfinancované a podceňované. A i dnes máme v této oblasti co dohánět.

Občas přispěji i ad hoc. Jedním z důvodů je, abych vyzkoušela nějakou novou platební metodu. Samozřejmě nemohu znát všechny organizace a jejich projekty, ale pokud mě nějaký zaujme a dává mi smysl, nebráním se ani jednorázové podpoře. Přednost dávám té dlouhodobé.

Klára Šplíchalová (50)

■ Je výkonnou ředitelkou Fóra dárců, organizace, která se věnuje rozvoji dárcovství, filantropie a transparentnosti sbírek. Její profesní dráha je spojena s podporou neziskového sektoru a kulturní prostředí pro veřejné dárcovství. Podílí se na udělování Cen Fóra dárců, které oceňují významné osobnosti české filantropie.

Bez rozmyslu raději nedarovat Klára Šplíchalová radí, abychom si stejně, jako si prověřujeme zdroje informací, ověřili i, kdo je organizátorem sbírky a kam peníze putují. **Foto: Honza Mudra**

HELPPES VOLÁ O POMOC

PODPOŘTE NÁS VE VÝCVIKU

Když se člověk s postižením bez cizí pomoci neobejde, život občas může být pes. Právě pes ale v takových situacích dokáže být neocenitelným pomocníkem – zejména takový, který je přesně pro tyto potřeby vycvičený. Aby lidé s postižením mohli opět vést nezávislý a plnohodnotný život, v organizaci Helppes pro ně individuálně cvičíme čtyřnohé asistenty na míru.

I my ale nyní potřebujeme pomoc, protože asistenční psi, na rozdíl od těch vodicích, nejsou hrazeni ze státních příspěvků. Dobrovůle dárců je tak pro naše klienty důležitá.

Jak nás můžete podpořit ?

Všechny informace najdete na stránce www.helppes.cz, nebo stačí naskenovat QR kód.

Děkujeme!

HN065243

► Rozhovor

Jan Záluský
autori@economia.cz

Největší hodnotou je pomoc, o které se nemluví nahlas, říká Martin Kodl

Martin Kodl patří mezi nejviditelnější filantropy v českém uměleckém světě. Galerie KODL dlouhodobě podporuje Konto Bariéry či Centrum Paraple. Jeho vztah k dobročinnosti ovlivnil mimo jiné dávný těžký úraz, při kterém málem přišel o zrak.

Kdy jste si řekl, že se kromě byznysu budete věnovat i pomoci lidem?

Šlo o tři momenty. Ten první je z dětství. Narodil jsem se do bývalé buržoazní bohaté rodiny. Byli jsme vlastně „chudí bohatí“. To je mnohem horší než být jen chudí. Měli jsme obrovskou vilu ve Střešovicích, kterou jsme nedokázali utáhnout, vytopit, opravit. V ní visela spousta obrazů, jejichž dnešní hodnota by byla vyšší stovky milionů. Ale tehdy to neznamenal vůbec nic. Jedli jsme na stříbrném servisu, ale často neměli co jíst. Každopádně mám pocit, že v řadě majetných rodin se nějaká forma dobročinnosti vždycky pěstovala. U nás platilo, že i když jsme měli hluboko do talíře, tak jsme drželi zásadu, že když můžu, tak pomůžu. O několik desítek let později mi můj otec říkával: Když na obrazech vyděláš, snaž se něco vrátit.

Zmínil jste tři momenty. Které byly další dva?

Když mi bylo kolem třiceti, utrpěl jsem velmi těžký úraz. Nechci zacházet do detailů, ale týden šlo opravdu o život. A zároveň se skoro počítalo s tím, že oslepnu. Byla to hodně těžká situace. Hrál se o můj život, zrak a budoucnost. Nakonec jsem to přežil a neoslepl. Naopak, na to oko dneska díky moderním technologiím vidím perfektně. Ale těch pár dnů, kdy člověk opravdu kouká smrti do tváře, vás zásadně přenastaví. To byl velký impulz, uvědomíte si spoustu věcí, najednou jinak vnímáte, co je podstatné.

A ten třetí moment?

Tím třetím momentem bylo přátelství s hercem a režisérem Honzou Kačerem. Byl to takový můj druhý táta. Měl nesmírně ušlechtilé myšlenky a v oblasti filantropie mě velmi ovlivnil. Ne tak, že by mě přesvědčoval, ale tím, že mě utvrdil v tom, v čem už jsem byl vychovaný. Najednou přišel někdo „zvenku“, kdo mi potvrdil, že to, co děláme nebo máme dělat, je správné. To bylo hrozně důležité.

Kdy jste začal spojovat filantropii přímo s uměním a aukcemi?

Devadesátá léta byla strašně divoká. Každý z nás, kdo tehdy začínal podnikat a nakonec to ustál, musel vložit obrovské množství energie do toho, aby vůbec něco vydělal a mohl peníze investovat zase zpátky do byznysu. Nebylo moc prostoru rozhlížet se kolem. V polovině 90. let ale přišel právě Honza Kačer a připomněl mi, že bych měl myslet i na ostatní. Vzniklo Konto Bariéry, kde se angažoval Honza Kačer i Honza Potměšil, a já jsem si řekl, že pomůžeme lidem, kteří v životě neměli takové

štěstí, jaké máme my. Uspořádali jsme první výstavu, kdy výtěžek šel na dobrou věc a zároveň jsme tím pomohli řadě výtvarníků, kteří se zviditelnili.

Kromě Konta Bariéry dlouhodobě podporujete i Centrum Paraple. Jak se tato spolupráce vyvíjí?

Paraple mi bylo od začátku strašně sympatické tým, co dělají i jak to dělají. To je pro mě zásadní. Už s nimi spolupracuji dlouhou dobu a měnit to nebudu. Boženě Jirků z Bariér jsem zase kdysi slíbil, že až jednou odejde do důchodu, budu se o Bariéry dál starat. Obávám se, že dřív odejdu já než ona, ale sliby se mají plnit. Jsem v tomhle zásadový. Nejde podporovat dvacet věcí najednou. Kapacita, čas i energie jsou omezené.

Kromě toho ale stojíte i za podporou Paměti národa. Co vás na té organizaci zaujalo?

To byla vlastně náhoda. Dostal jsem se na jejich večer v Národním divadle. A tam vystupovali obyčejní lidé, kteří nikdy nikde nebyli vidět, ale byli nesmírně stateční. Udělali ve svém životě obrovskou věc pro tuhle zemi, pro další generace a nikdo jim za to nikdy nepoděkoval. Hodně mi to připomnělo osud naší rodiny i rodin mých předků. Řekl jsem si, že těmto lidem chci pomoci.

Jaká vládne na benefičních aukcích atmosféra?

Občas přijde někdo, pro koho není až tak podstatné, jakou má dílo hodnotu, a jde mu skutečně o konkrétní věc, kterou podporujeme. Takový člověk dá velké peníze, protože je dát chce. Díla se pak prodávají za výjimečné částky. Převažují ale lidé, kteří přemýšlejí ekonomicky. Vědí, že část výtěžku půjde na dobrou věc, ale zároveň chtějí dílo koupit za rozumnou cenu. Nejdou do aukce s myšlenkou, že někomu pomohou, ale chtějí výhodně koupit obraz s vědomím, že něco půjde na charitu. A pak jsou ti nenápadní, které mám možná nejradši. Přijdou si něco koupit proto, že část peněz jde na dobrou věc a nedělají velká gesta. To je mi hrozně sympatické.

Co je pro vás osobně na dělání dobra největší odměnou?

Jsou to často vteřinové momenty. Setkáte se očima s člověkem, kterému to pomohlo, nebo si vyměníte pár slov. On vám podá ruku, poděkuje a vy cítíte tu energii, vděčnost, radost ze života. Nedávno jsme dělali aukci pro neziskovku Bátor Tábor, která podporuje děti s vážnými diagnózami. Na pódiu vystoupila malá, asi osmiletá holčička s berlemi. Sotva tam po těch schodech vyšla, zazpívala a zase slezla dolů. Ale byla v ní obrovská chuť do ži-

vota, elán, který nemá spousta zdravých lidí. Když pak šla kolem, její maminka mi poděkovala a holčička se na mě podívala. To jsou chvíle, které člověka opravdu zahřejí.

Co nejvíc chybí filantropii v Česku?

Máme jeden velký handicap, který vyřeší jen čas. U většiny velmi bohatých lidí v Česku jde o první generaci, která taková jmění získala. A tito „new money“ lidé mají často hluboko do kapsy, když jde o pomoc druhým. Stále je ve společnosti cítit dědictví devadesátých let, kdy vládla hamižnost a chamtivost.

Dalo by se dělat mnohem víc hezkých věcí za mnohem větší peníze, které by prospěly všem a přinesly by téhle zemi radost. Ale řada lidí si prostě neuvědomuje, že rakev nemá kapsy. Tohle druhá a třetí generace bohatých „old money“ lidí většinou nemá. Chovají se velkoryseji. Nechci být ale nespravedlivý. Řada velmi bohatých rodin v Česku se chová velmi noblesně i v oblasti filantropie. Smekám před nimi, moc si jich vážím a jsem rád, že existují.

Jakou roli by měl hrát v dobročinnosti stát?

Obecně nemám rád, když stát zasahuje do čehokoliv. Ať je to byznys, nebo jiné oblasti. Většinou z toho stejně vznikne minimálně nějaký menší průšvih. Filantropie je podle mě hlavně o rodinách, výchově, jednotlivých lidech. Získat veřejné uznání v podobě medaile za filantropii je fajn. Ale samotná dobročinnost potřebuje jistou dávku diskretnosti.

Zmínil jste noblesu. Poznáte, když k vám do galerie přijde někdo, kdo je ze skupiny „old money“ lidí?

Dělám tu práci čtyřicet let. Když sedíte v galerii a lidé vám nosí obrazy, začnete si přirozeně všimnout detailů. Jak kdo chodí, jak se chová,

~
Stále je ve společnosti cítit dědictví 90. let, kdy vládla hamižnost a chamtivost.

jak mluví. Umíte vytipovat, jaké jsou jejich hodnoty. To samé se týká i uměleckých děl. Už dopředu odhadnete, zda vám lidé přinášejí kvalitní věci, nebo podřadné umění.

Co je pro vás při pomáhání druhým nejtěžší?

Když vidím, jak se někdy pomoc druhým mění ve skrytou reklamu. Dělá se něco „pro dobrou věc“, ale hlavním cílem je zviditelnit značku nebo člověka. Ta hranice je hodně tenká. Ještě horší je pak situace, když peníze utečou někam, kam vůbec neměly. To ničí práci institucí, které to myslí vážně. Nedá se to stoprocentně uhlídat, mnoho věcí na světě je prostě o lidech. Proto je strašně důležité, s kým spolupracujete. Já nikoho nehlídám, ale věřím konkrétním lidem, se kterými na filantropických aktivitách spolupracuji. Důvěra je pro mě zásadní.

Kam směřuje výtvarné umění v Česku?

Na tohle nemám jednoznačnou odpověď. Velmi si ale přeji, abychom české výtvarné umění vrátili na piedestal, na kterém bylo za první republiky. S tím souvisí řada dalších věcí, třeba kultura této země, její morálka a noblesa. Sbératelka umění a mecenáška Meda Mládková vyznávala motto: Když přežije kultura, přežije národ. A já s tímto souhlasím. Zanedbat kulturu národa znamená zanedbat i to, jak se chováme jeden k druhému.

Martin Kodl Je nejen znalec umění a majitel galerie, ale také významný český filantrop. Pomáhat druhým je pro něj hodnota, kterou mu vštěpovala už rodina.

Foto: Lukáš Bíba

Podpora demokracie není jenom charita, je v našem strategickém zájmu

Nadační fond Prague Civil Society Centre slaví deset let. Za uplynulou dekádu vyrostl v jednu z předních evropských organizací podporujících disidenty a novináře v zemích někdejšího Sovětského svazu. „V ideálním světě by organizace, jako je ta naše, vůbec nemusely existovat, protože by nebyly potřeba. Trend je ale spíš opačný,“ říká ředitel fondu Rostislav Valvoda.

Proč je důležité podporovat demokracii v jiných zemích? Proč by nám vlastně mělo záležet na tom, jestli lidi tisíce kilometrů od nás žijí svobodně?

Podpora demokracie je někdy neprávem vnímaná čistě jako charita. Jako něco, co je morálně správné. Ve skutečnosti to je ale mix jakéhosi morálního imperativu a velmi pragmatického zájmu. Je to něco v našem vlastním strategickém zájmu. Chceme-li být nadále demokracií, tak je pro nás dobré být obklopeni jinými demokraciemi. Kdyby bylo Rusko demokratické, ne napadlo by Ukrajinu. V případě Ukrajiny jde vyloženě o bezpečnostní zájem Česka – pokud se nepodaří Rusy zastavit na Ukrajině, přijdou sem.

Jak do toho ale zapadají nezávislá média a jejich podpora?

Především nám to přináší výrazně lepší porozumění dané zemi, než jaké bychom měli šanci získat tady odsud. A přináší to i konkrétní výsledky. Bavíme se o novinářích, kteří jsou schopní vystopovat, které ruské jednotky páchaly válečné zločiny na Ukrajině. Některé z materiálů našich investigativních partnerů poslouchaly i jako podklady pro Mezinárodní trestní soud v Haagu. Jiné odhalily obcházení sankcí, ruské špiónážní síť nebo jednotky, které se podílejí na hybridních útocích vůči evropským zemím.

**prague
civil
society
centre**

Koho přesně tedy v Centru podporujete?

Jsou to disidenti, obhájci lidských práv nebo třeba právníci, kteří pomáhají politickým vězňům a jejich rodinám. Jsou to lidé, kteří bojují za svobodu ve své zemi a jsou za to režimem perzekuováni. Různé občanské iniciativy nebo organizace. Zaměřujeme se na zvlášť represivní režimy, jako je Rusko, Bělorusko nebo Ázerbájdžán. Podporujeme tam taky nezávislá média, která jsou alternativou ke státní propagandě.

Pomáháme ale i v zemích Střední Asie, na Kavkaze nebo na Ukrajině. Ta je sice demokratickou zemí, ale podpořili jsme tam celou řadu médií, aby vůbec mohla dál fungovat, protože s velkou invazí Ruska tam ze dne na den zkolaboval inzertní trh. Taky třeba neziskové organizace, aby sbíraly informace o válečných zločinech.

Čím se Centrum liší od jiných, podobně zaměřených organizací?

Především jsme schopní pracovat i v zemích, kde je to opravdu hodně nebezpečné působit. To je část naší specializace. Snažíme se ale taky kombinovat finanční podporu, tedy podporu skrze různé granty, s rozvojem znalostí a schopností tak, aby dotyční mohli dělat svou práci ještě o něco lépe. Učí se třeba, jak pomocí technologií bojovat s cenzurou nebo dělat crowdfundingové kampaně. Nebo jde třeba jen o to dát jim možnost potkat se s těmi správnými lidmi, kteří jim můžou pomoci v tom, o co usilují.

Svým názvem odkazujete k Praze, v Česku přitom vůbec nepůsobíte. Proč tedy vlastně padla volba na „Prague Centre“ a českou metropoli jako sídlo?

Vůbec nebylo samozřejmé, že to bude Praha. Centrum vzniklo jako iniciativa veřejného sektoru – české, americké a švédské vlády – a dvou globálně působících filantropických nadací, Nadace Oak a Nadace Mott. Člověk v tísní tehdy vyhrál výběrové řízení na zřízení

nové organizace a díky tomu tak Centrum vzniklo právě v Praze.

To se ukázalo jako dobrá volba. Jednak jsme blízko regionům, kde působíme. Mohli jsme se ale taky opřít o tradici české podpory disidentů, lidskoprávních obhájců a médií a na tu navazujeme i dnes. Po dvou letech jakési inkubační fáze jsme se pak od Člověka v tísní osamostatnili.

Centrum letos slaví 10 let. Co byste mu popřál do další dekády?

V ideálním světě by organizace, jako je ta naše, vůbec nemusely existovat, protože by nebyly potřeba. To ale bohužel není ten případ. Obávám se, že trend je spíš opačný. Za všechny jeden příklad – Gruzie, kde vláda nastolila opravdu tvrdý autoritářský kurz. Naše práce je tak čím dál víc potřeba. A my se ji budeme snažit dělat dál a co nejlépe, jak jenom to jde.

O nadačním fondu Prague Civil Society Centre

- Působí ve 12 zemích východní Evropy, na Kavkaze a ve Střední Asii.
- Podporují jej vlády Česka, Finska, Švédska a Velké Británie. Také Evropská unie a soukromé filantropické nadace: King Baudouin Foundation, Oak Foundation a Sigrid Rausing Trust.
- V roce 2024 poskytli nadační příspěvky v objemu více než 490 milionů korun.

HN065323

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

KOMPAS PRO ČESKO

Konkurenceschopnost,
ekonomická bezpečnost
a udržitelnost.

VSTUPENKY

2. 12. 2025

Nová Spirála, Praha

generální partneři:

KB

TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY

hlavní partner:

Evropská
komise

partner:

MORAVIA STEEL

expertní partner:

**McKinsey
& Company**

HN065310-2

Děti bez funkční rodiny potřebují vzory. Nová iniciativa jim má dopřát bezpečný vztah i podporu v náročných chvílích

Miroslava Kohoutová

miroslava.kohoutova@economia.cz

Nechybí jim tolik materiální věci jako spíš opora blízkých a bezpečné prostředí, jež by dětem z nefunkčních rodin poskytlo přirozený přechod do samostatného života a možnost učit se z chyb bez nepříjemných důsledků. Na to reaguje Nadace Komerční banky, která spouští nový vlajkový program Nablízku. Ten pomůže dětem, které vyrůstají bez podpory rodičů a nemají přirozenou možnost startu samostatného života.

V Česku vyrůstá šest tisíc dětí v ústavních zařízeních. Do samostatného života odcházejí často bez podpůrné sítě, bezpečných vztahů, jistoty a opory. V dětských domovech nestrádají materiálně, mají střechu nad hlavou, chodí do školy a na kroužky, žijí v mnoha ohledech životy jako jiné děti. Co jim ale chybí, jsou bezpečné a individuální vztahy, které by měly pouze pro sebe.

„V životě chybí dětem pozitivní vzory i mimo dětský domov. Po odchodu z ústavního zařízení musí často samy řešit bydlení, práci i finance,“ říká Kristýna Jelínková, manažerka Nadace Komerční banky.

„Pro mnohé z nás byly vztahy s rodiči, příbuznými, ale i učiteli významné při utváření toho, kým dnes jsme. Výzkumy potvrzují, že dětem, které vyrůstají mimo svou biologickou rodinu, takové vztahy chybí,“ dodává.

Nadace Komerční banky proto spouští nový program Nablízku, který podporuje patrony a hostitele, kteří tu pro ně budou, až opustí pobytové zařízení. Pomohou jim s hledáním první práce nebo bydlení. Spolupracuje například s organizacemi Liga otevřených mužů, Centrum hostitelské péče nebo Dobré víly. Díky podpoře mohou tyto organizace školit a podporovat více dobrovolníků a pomáhat dětem po celém Česku.

Poznat normální životní rytmus

Hostitelská péče je dlouhodobý, opakující se vztah dobrovolníka, jednotlivce, páru či rodiny, s dítětem z dětského domova. Nejde o adopci ani pěstounství, dítě zůstává v domově, ale pravidelně tráví čas s hostiteli o víkendech, svátcích nebo o prázdninách. Smyslem je, aby zažilo běžné rodinné fungování, citovou blízkost a mělo vztah, o který se může opřít i v dospělosti.

„V praxi to vypadá tak, že zájemce projde úvodními informacemi a přípravou, OS-POD prověří bezpečnost a vhodnost kontaktu a poté následuje postupné seznamování a společně trávený čas s dítětem. Vztah se vyvíjí dlouhodobě. Klíčová je spolupráce hostitelů, dětského domova a sociálního pracovníka i průběžná odborná podpora,“ vysvětluje Zuzana Larsson, ředitelka Centra hostitelské péče.

Zájem o hostitelskou péči mají jednotlivci i páry. Často jsou hostiteli lidé ve stabilním

Chcete se stát vzorem pro děti a mladé dospělé z ústavních zařízení?

• Máte zájem stát se hostiteli, patrony, nebo jinak pomoci? Více na www.nadacekb.cz; nadace@kb.cz

Blízký vztah a podpora. To postrádají děti z nefunkčních rodin nejvíce. Ulevit jim nově může patron. Foto: Centrum hostitelské péče

životním období, kterým dává smysl dlouhodobé dobrovolnictví s konkrétním dítětem. Zájem přichází jak od mladších ročníků kolem třicítky, tak od rodin se staršími dětmi, které už mají kapacitu někoho přibrat na víkendě. Mezi zájemci bývají také bezdětné páry.

„V hostitelské péči děti zažívají něco, co se v instituci těžko nahrazuje: jedinečný vztah, přijetí a normální rodinný rytmus. Učí se jemu, dovednosti soužití. Domluvit se, rozdělit si povinnosti, plánovat čas, připravit jednoduché jídlo, oslavit narozeniny, jet na výlet či vyřídít věci na úřadě,“ vysvětluje Larsson.

To všechno je pro přechod do samostatného života klíčové. Hostitelé navíc pomáhají dětem zpracovávat emoce a traumata a ukazují jim, jak funguje život mimo kolektivní prostředí. Často vztah pokračuje i po odchodu z domova. Dítě se má na koho obrátit ohledně školy, práce, bydlení, ale i běžných životních radostí a starostí.

Rodina Zuzany Larsson pečovala v rámci hostitelské péče o tři děti. Nejprve začali hostit dvě děti z dětského domova, které Zuzana v rámci dobrovolnictví doučovala. „Běžné je mít jedno dítě, mimo jiné i proto, aby zažilo výlučnost vztahu. My ale nechtěli vybírat mezi dvěma, vztah jsme s nimi již měli navázaný a prostě jsme v něm pokračovali,“ vysvětluje.

Anička s Péťou k nim jezdili přibližně každý třetí víkend, trávili s rodinou velkou část

prázdnin i svátků. Společně cestovali, prožívali běžné věci i mnoho nestandardních situací. „Anička se po pár letech začala osamostatňovat, její návštěvy už nebyly tak časté a změnila se dynamika našeho vztahu. Vidíme se méně, ale stále jsme v kontaktu. Je dospělá, má vlastní život mimo zdi dětského domova a je radost pozorovat, jak dobře se jí daří. U Péti jsme postupně přešli od hostitelské péče do pěstounské a bylo to skvělé rozhodnutí pro všechny,“ pokračuje v příběhu Larsson.

Před třemi lety pak Zuzana jako dobrovolnice poznala na táboře tehdy patnáctiletého Martina. Z občasných zpráv a telefonátů se staly velmi pravidelné návštěvy v rámci hostitelské péče a Martinův pozvolný přechod „natrvalo“ do rodiny.

„Právě naše zkušenosti a zkušenosti všech, kteří se hostitelce věnují, nás naved-

řiká Lukáš Talpa z Ligy otevřených mužů, pod kterou program Patron spadá.

Na začátku jde hlavně o utváření vztahu – o běžné volnočasové aktivity, které by dělal táta se synem nebo máma s dcerou. Výlet, projížďka na kole, rybaření, návštěva galerie nebo posezení u kávy. Když přijde okamžik osamostatnění, patron je pro mladého člověka kotvou, která mu pomáhá v jeho nové životní etapě.

Případů, kdy patron pomohl někomu zvládnout krizové momenty v životě, viděl Lukáš Talpa několik. „Vzpomínám na jednoho kluka s omezenou právní způsobilostí. Když jsem ho poprvé potkal, vůbec nemluvil, byl stydlivý a nedokázal se prosadit. Všechno nasvědčovalo tomu, že skončí v ústavu sociální péče nebo v chráněném bydlení. Díky tomu, že měl patrona, někoho, kdo za ním stál, věřil mu a s kým mohl komunikovat, je dnes velmi komunikativní. Bydlí v sociálním bytě a pracuje v divadelní kavárně. Pro mě je to živoucí příklad toho, jak ho blízký vztah vytáhl,“ vzpomíná Talpa. Pokračuje dalším příběhem, kde se osamostatnění podařilo až napodruhé.

„Kluk se po odchodu z dětského domova chytil špatné party a skončil ve vězení. Dostal dva roky natvrdo. Během té doby mu zůstal jediný vztah, právě s patronem. Když odcházel z domova, jeho maminka mu slíbila, že ho vyzvedne a že u ní může přespat první noc. Nakonec na něj zapomněla, byla v hospodě. Patron tam ale byl, podržel ho a podpořil. Dnes má ten kluk stabilní práci, vztah a plánuje založit rodinu. Pro mě je to příklad toho, že kdyby tam patron nebyl, skončil by po pobytu ve vězení velmi špatně,“ uzavírá Talpa.

Text vznikl ve spolupráci s Nadací Komerční banky

Pět nejčastějších mýtů o dětech v dětských domovech

1. V ústavních zařízeních žijí většinou sirotci. **X** Úplných sirotků je v domovech minimum, většina dětí udržuje vztah s biologickými rodiči, nebo biologické rodiče má, ale chybí mezi nimi kontakt.
2. Děti žijí v ústavních zařízeních od narození až do dospělosti. **X** Průměrný věk, kdy dítě přijde do dětského domova, je 10 let. Průměrná doba pobytu jsou čtyři roky.
3. Děti v dětských domovech s věkem přijmou cokoliv. **X** Po materiální stránce děti v dětském domově nestrádají. Jejich materiální úroveň je srovnatelná s běžnými rodinami, ale chybí jim individuální blízké a bezpečné vztahy.
4. Největší radost dětem v dětských domovech udělají „plyšáci“. **X** Většina domovů má tolik plyšových hraček, že by je mohla prodávat, a přitom v některých nenajdete děti mladší než 14 let.
5. Dětské domovy se budou zavírat. **X** Je nutná transformace dětských domovů z institucí s až osmi dětmi na tetu na rodinné jednotky se čtyřmi dětmi. Největší péče by měla být věnována prevenci a práci s rodiči, aby děti nemusely být odebírány nebo se do rodin mohly vracet.

Pink Bubble je způsob meditace...

Stačí prý zavřít oči a představit si své tajné přání tak, jako by se už stalo skutečností. Tu krásnou představu zabalit do tenké růžové bubliny, s úsměvem ji odfouknout do vesmíru a potom už jen čekat... Říká se, že ve správnou chvíli se bublina vrátí a váš sen vám přinese splněný.

Modelka Martina Šmuková založila Nadační fond Pink Bubble společně s kolegyní Renátou Výbornou v roce 2012. Jeho cílem je podpora onkologicky nemocných náctiletých a mladých dospělých do 30 let po celé České republice v průběhu léčby, v době rekonvalescence a při následném návratu do života. Více informací najdete na stránkách www.pinkbubble.cz nebo na sociálních sítích.

Martino, Pink Bubble je i název vašeho nadačního fondu, který pomáhá dospívajícím dětem a mladým lidem, jimž komplikuje život rakovina. V čem dokážete pacienty podpořit?

Snažíme se hlavně o to, aby mladí onkologičtí pacienti věděli, že v tomto složitém období nemusí být na své starosti sami. Všichni víme, že dospívání je náročné. A nádorové onemocnění přináší velkou zátěž navíc - nejen pro tělo, ale je to také obrovský nápor na psychiku. Pro kluky a holky je důležité žít i navzdory vážnému onemocnění co nejvíc podle vlastních představ, smát se a prožívat hezké chvíle. Naši podporu přispůsobujeme konkrétnímu žadateli, protože každý příběh je unikátní, stejně jako je jedinečný jeho nositel.

Co pro pacienty děláte v průběhu léčby?

Plníme jim například tajná přání. Díky laskavým dárcům, kteří k finančním příspěvkům přispívají i milé vzkazy, se sny pacientů plní rychle. A má to víc pozitivních důsledků, než se zdá. Ten fyzický je jasný, ale možná stejně důležitý je právě čas těšení, protože odvede myšlenky a pozornost od nemoci. Při povídání s jedním vyléčeným pacientem mě

překvapilo, jak moc pro něj znamenalo, že si někdo úplně cizí dal tu práci poslat příspěvek a připsat k němu povzbuzující zprávu. To zdánlivě malé gesto si přeložil tak, že ho někdo v dálce uviděl, myslel na něj a držel mu palce. A on se necítil tak osamělý.

Když se pacienti vyléčí, bývá pro ně návrat do běžné reality složitý?

Může to tak být, protože léčbou samotnou to nekončí a dlouhodobé následky se mohou projevit s odstupem i několika let. Pořádáme proto ozdravné a zážitkové pobyty, kde se slečny a kluci potkávají s vrstevníky, kteří mají podobné zkušenosti s nemocí i s výzvami, které přichází po léčbě. Pro některé je to poprvé, kdy prolomí svou nedobrovolnou izolaci a cítí se v bezpečí. Začnou otevřeně mluvit o věcech, které je trápí a kterým jejich okolí nemůže plně rozumět, ač se třeba snaží. V šestnácti neřeknete ani rodičům úplně všechno. I když máte úžasný vztah, nechcete je například zbytečně vystrašit. Kamarád je prostě kamarád a tady vznikají přátelství na celý život. Podporující rodinné zázemí je ale pro pacienty důležité, i když se komunikace s nimi může zdát někdy složitější a bolavá.

Zmiňujete psychickou pohodu, dokážete pomoci i s ní?

Onkologická diagnóza je protivná v tom, že jakmile jednou člověku vstoupí do života, je těžké znovu najít klid, protože s sebou nese dlouhodobé následky a nejistou budoucnost. Jedno velké téma je fyzická kondice, další, kterému se teď společnost konečně začíná věnovat pečlivěji, je psychika. Snažíme se proto přispívat Bublinkám nejen na rehabilitační pomůcky, ale i na odbornou psychologickou péči. Klid a psychická odolnost je pro úspěch léčby zásadní.

Jak můžeme Pink Bubble podpořit my?

Způsobů je víc, ale teď, v předvánočním čase, vás srdečně zvu k návštěvě našeho e-shopu. Můžete si nakoupit krásné vánoční dárky a udělat tím radost hned několikrát. Vaším blízkým i našim Bublinkám. A konec konců i sobě, protože dělat radost je pocit, který vždycky zahřeje. Moc díky, přeji vám za celou bublinovou partu krásné vánoce, pevné zdraví a ať je vám dobře.

AUTOR: Denisa Vítková

[pinkbubble.cz](https://www.instagram.com/pinkbubble.cz)

[PinkBubbleNadace](https://www.facebook.com/PinkBubbleNadace)

www.pinkbubble.cz

Zde můžete nakoupit vánoční dárky.

HN065297

Nechceme být charita, ale inspirace pro firmy, říká Zdeněk Kosour z Nadačního fondu Kolibřík

Nadační fond Kolibřík vznikl jako přirozené pokračování dvanáctileté činnosti sociálních podniků skupiny Kolibřík. Místo tradiční charity staví na know-how na zaměstnávání osob se zdravotním hendikepem a ukazuje firmám, že zapojit lidi se znevýhodněním do pracovního procesu může být přínosem pro všechny. O tom, jak fond funguje, čím se liší od jiných nadací a proč připravuje strategii Hendikep naruby, mluví předseda správní rady Zdeněk Kosour.

Pane Kosoure, proč jste se rozhodli založit Nadační fond Kolibřík? Co byla ta první myšlenka?

Jedná se o logickou návaznost na činnost v sociálním podnikání, kterou naše sociální podniky skupiny Kolibřík realizují už dvanáct let. Chtěli jsme vytvořit jiný typ nadačního fondu – takový, který vedle pomoci zaměstnancům se znevýhodněním nabídne institucím a firmám i konkrétní know-how v oblasti zaměstnávání osob se zdravotním hendikepem. Pomáháme jim s přímým za-

městnáváním i se spoluprací se sociálními podniky.

Nechcete být jen charitativní organizací, ale motor reálné změny na trhu práce. V čem je váš model jiný než u tradičních nadací?

Neřekl bych přímo motor, spíše inspirace. Inspirace v tom, že lidé, ke kterým život nebyl úplně fér, mohou být velkým přínosem pro společnost i firmy. Jsme jedineční v tom, že dokážeme sdílet know-how zaměstnávání

osob se speciálními potřebami na míru dané společnosti či instituci – a to se nám daří.

Vaše pomoc má několik podob. Jaké programy a projekty dnes fond realizuje?

Máme čtyři hlavní programy podpory. Děti a škola pomáhá rodinám zaměstnanců se zdravotním znevýhodněním s nákupem školních pomůcek a financováním volnočasových aktivit. Program Zdraví na pracovišti přispívá na kompenzační pomůcky, fyzioterapie, psychoterapie či doplatky na léky, tedy vše, co zlepšuje pracovní pohodu a zdraví. Děti a prázdniny podporují letní tábory, sportovní soustředění a jazykové pobyty dětí zaměstnanců s hendikepem. A program Sport, umění a kariéra umožňuje rozvíjet talenty v para sportu či umělecké činnosti a hledat rovnováhu mezi profesí a osobní vášní.

Zároveň realizujeme i projekty, které zviditelňují sociální podnikání jako celek – jsme spoluorganizátory Výročního ocenění zaměstnanců sociálních podniků a národních cen sociálního podnikání Zlatá Vážka: Czech Social Business Awards. A prostřednictvím našeho podcastu Trochu jiná firma přinášíme rozhovory o odpovědném podnikání, ESG a společenských tématech, která se dotýkají trhu práce.

Můžete uvést konkrétní příběh člověka, kterému fond změnil životní trajektorii?

Nezapomenu na kolegu Mírka. Byl dlouho klientem úřadu práce, měl obavy, že už zaměstnání nenajde. Přišel k nám a díky speciálnímu adaptačnímu procesu se stal důležitou součástí našeho týmu – navíc na zakázce, kde si jeho služby klient velmi pochvaluje. I takové malé příběhy dokazují, že individuální přístup má obrovský smysl.

Firmy často nevědí, jak lidi s hendikepem do práce zapojit. Jak jim pomáháte překonávat bariéry a předsudky?

To je běžný problém. Firmy jsou dnes motivovány zapojovat více osob s hendikepem, ale často jim chybí potřebná infrastruktura – úprava úvazků, vhodné prostředí nebo benefity na míru. Nikdo nemůže chtít po běžné společnosti, aby hned nabízela stejný servis jako sociální podnik. Proto je často efektivnější spolupracovat formou outsourcingu. Zkušenost také ukazuje, že předsudky nejsou na místě – například naše podniky mají nižší nemocnost než celorepublikový průměr. Důvod je prostý: když lidé cítí respekt a porozumění, mají větší motivaci a loajalitu.

Co musí udělat firma, která chce s vámi spolupracovat?

Nejlépe je sejít se osobně. Provedeme analýzu bezbariérovosti – nejen fyzické, ale i komunikační a organizační. Zjistíme, jaké činnosti lze outsourcovat do sociálního podniku, případně jak připravit prostředí pro přímé zaměstnávání osob s hendikepem. Společně pak nastavíme model spolupráce, který dává smysl oběma stranám.

Jaké jsou vaše nejbližší plány?

Chceme posilovat spolupráci s klíčovými partnery, jako jsou ČSOB nebo Senát Parlamentu ČR. Připravujeme novou strategii Hendikep naruby, která pomůže firmám a institucím využít silné stránky lidí se zdravotním znevýhodněním. Chceme také více popularizovat téma zaměstnávání osob s hendikepem – ukazovat příklady dobré praxe a bourat předsudky. Protože když to funguje, je to vždy win-win-win: pro zaměstnance, pro firmu i pro nás samotné.

HN065287

Vzdělávání pro budoucnost

Jaké jsou nejdůležitější úkoly
pro české školství?

Objevte více na ChytréČesko.org

Rozhovory, analýzy, inspirace: sledujte projekt
Aktuálně.cz a Nadace České spořitelny o současnosti
i budoucnosti vzdělávání.

Aktuálně.cz

NADACE
České spořitelny

Nadace ČEZ oslavila 10 let svého projektu EPP-Pomáhej pohybem

Nadace ČEZ, jedna z nejvýznamnějších firemních nadací v České republice, pomáhá už 23 let. Přes sportovně charitativní aplikaci EPP-Pomáhej pohybem se jí navíc do dobročinnosti podařilo zapojit přes 800 000 lidí. Rekreační i profesionální sportovci během deseti let jejím prostřednictvím podpořili tisíce projektů napříč Českou republikou částkou přes 260 milionů korun. Pomáhat může úplně každý.

Firemní nadace společnosti ČEZ vznikla – tehdy ještě pod názvem Nadace duhová energie – v roce 2002. Tehdy měla dva hlavní grantové programy zaměřené na podporu regionů a na výstavbu bezpečných dětských hřišť. Oba granty v nabídce Nadace ČEZ zůstaly dodnes: po celé České republice vyrostlo dosud 774 Oranžových hřišť a na regionální projekty v oblasti sociální péče, zdravotnictví, životního prostředí, školství, komunitních akcí či kultury, putují ročně desítky milionů korun.

Dnes má Nadace ČEZ celkem jedenáct grantových programů, včetně konkrétně zaměřených např. na podporu rozvoje neziskových organizací, či dobrovolnické činnosti zaměstnanců Skupiny ČEZ. Díky Nadaci ČEZ bylo vysázeno přes 137 tisíc stromů a osvětleno 271 přechodů pro chodce.

Zároveň provozuje aplikaci EPP-Pomáhej pohybem, která se za deset let své existence stala jedním z nejznámějších sportovních trackerů vůbec. Nápad propojit sportování s pomocí druhým se rychle ujal. Už za dva měsíce od uvedení měla mobilní aplikace přes 50 tisíc uživatelů a v rychlém tempu růstu pokračovala. V roce 2021 už jich bylo půl milionu, letos v květnu, při desátém výročí, už tři čtvrtě milionu fanoušků a aktuálně se do rodiny EPPkařů hlásí 800 000 lidí.

„EPPku jsme od začátku zamýšleli jako aplikaci pro každého, kdo má chuť pomáhat a může se aspoň trochu hýbat. Najdete ji proto jak v mobilech nejlepších českých olympioniků, tak rekreačních sportovců, ale třeba i rodičů malých dětí, kteří rádi chodí na procházku s kočárkem, pejskařů, houbařů, nebo vozičkářů. Nezáleží na tom, jestli běžíte ultramaraton, nebo jdete do obchodu pro rohlíky, každý metr se počítá,“ říká místopředsedkyně správní rady a ředitelka Nadace ČEZ Michaela Ziková.

Úplně prvním projektem podpořeným v EPPce byla organizace DogPoint, která se stará o psy v nouzi a provozuje pro ně útulek. Překonat hranici 1 000 projektů se podařilo v roce 2018. Za deset let jich pak aplikace podpořila napříč Českou republikou 3 374. Nejvíce podpořených projektů připadá na Prahu, což je dáno tím, že v ní sídlí řada organizací s celorepublikovým působením. Následuje Moravskoslezský kraj, a o třetí místo se přetahují Středočeský s Jihomoravským.

„Jsme rádi, že jsme všem lidem umožnili skloubit radost ze zdravého pohybu s dobrým pocitem pomoci potřebným. Čísla ukazují, že to byl krok správným směrem. Za deset let lidé prostřednictvím EPPky rozdělili přes 262 milionů korun. Rekordní byl loňský

rok, kdy podpořili 468 projektů,“ říká Ziková. Aplikace EPP-Pomáhej pohybem je tak jedním z vlajkových projektů Nadace ČEZ.

Metry, vteřiny, body

EPPka funguje jako běžný sportovní tracker: po zapnutí měří zdané metriky a čas, vypočítává tempo a spálené kalorie. Navíc ale generuje body, které po ukončení aktivity může uživatel připsat některé z nabízených neziskových organizací. Pokud si zrovna z nabídky nevybere, může počkat na pozdější dobu, protože projekty se v nabídce

poměrně rychle obměňují. Po dosažení určitého počtu přidělených bodů Nadace ČEZ neziskovou organizaci finančně podpoří. Mezi příjemci pomoci jsou děti, senioři, sportovci, osoby s hendikepem, projekty na podporu místních komunit, zvířát v nouzi nebo pro ochranu životního prostředí.

Na výběr je v EPPce 26 různorodých sportovních aktivit, včetně kolektivních (fotbal, hokej) či zimních aktivit (sněžnice, skialpinismus, sánky), ale i třeba oblíbený nordic walking nebo plogging, což je aktivita, která spojuje běh se sbíráním odpadků na trase, čímž čistí přírodu. Aplikace nezapomíná ani na osoby na vozíku, které si mohou vybrat jako aktivitu handbike. Nejčastěji lidé EPPku používají při běhu a chůzi, následuje cyklistika.

Aplikace umožňuje vytvářet i týmy, kdy se členové mohou vzájemně motivovat k co nejčastější aktivitě a soutěžit mezi sebou. Tuto možnost rádi využívají například dobrovolní hasiči, členové sportovních klubů, ale i firmy v rámci svých charitativních dnů či týdnů.

V dobré společnosti

V průběhu let podpořila aplikaci řada známých osobností: sportovali s ní například nejznámější český hokejista Jaromír Jágr, paralympionik Jiří Ježek, judista Lukáš Krpálek, vodní slalomáři Amálie Hilgertová a Vavřinec Hradílek, kanoista Lukáš Rohan, snowboardistka Eva Adamczyková (Samková), tenistky Karolína Plíšková, Barbora Strýcová a Petra Kvitová, beach volejbalisté Ondřej Perušič a David Schweiner, moderátorka a horolezkyně Lucie Výborná.

SKUPINA ČEZ

10 let EPP

Už 10 let pomáháte pohybem. Děkujeme.

Díky aplikaci EPP Pomáhej pohybem jsme společně podpořili už přes tři tisíce projektů. Připojte se i vy a Nadace ČEZ každou vaši aktivitu promění ve finanční podporu těm, kteří ji potřebují.

Sokol Zvole
příspěvatel EPP
pomahejpohybem.cz

ERSTE
Private Banking

Budoucnost tvoríme spolu

Investujte s námi do společností,
které mění svět.

ersteprivatebanking.cz